Tarih: 29.10.2026

CUMA HUTBESİ

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
اَفَمَنْ يَعْلَمُ اَنَّمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ اَعْمٰى اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ

قَالَ رَسُولُ اِلله صَلَّى اُلله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
اَلْكَيِّسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ، وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ، وَالْعَاجِزُ مَنْ اَتْبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا وَتَمَنَّى عَلَى اِلله

AKLIN İBADETİ: TEFEKKÜR

Muhterem Müslümanlar!

Yerlerin ve göklerin yegâne sahibi olan Yüce Allah, insanı en mükemmel biçimde yaratmış ve ona maddi-manevi birçok nimet vermiştir. Bu nimetlerin en önemlilerinden biri de akıldır. Akıl, hakkı bâtıldan, doğruyu yanlıştan, faydalıyı zararlıdan ayırt etmemiz için insana verilmiş üstün bir değerdir. Bu nedenle Kur'an'ın muhatabı akıllı insandır. Yüce Rabbimiz şöyle buyurur: **''Sana Rabbinden her ne indirilmişse, bunların hak olduğunu gören kimseyle, bunu göremeyecek kadar kör olan kimse bir midir? Bu gerçeği yalnızca akıl ve sağduyu sahipleri anlar!''[1]**

Aziz Müminler!

Aklın sağlıklı işlemesi ise tefekkürle olur. Tefekkür, gerçeği anlamak ve doğru davranmak için emek verip düşünmektir. Tefekkür ederek yaratılış gayemizi, Allah'a kulluğun önemini, vaktin kıymetini ve sâlih amelin değerini kavrarız. Olaylara ibret gözüyle bakar, ders çıkarır, üzerimize düşen sorumluluğu alırız. O hâlde gelin, ömrümüz parmaklarımızın arasından kayıp gitmeden önce kendimizi hesaba çekelim. Aklımızı kâinatın muazzam dengesini düşünmek için kullanalım. Kalplerimizi dünya hırsından arındırıp ahiret bilinciyle tazeleyelim. Sevgili Peygamberimiz (s.a.s) bir hadisinde şöyle buyurmaktadır: **''Akıllı kişi, nefsine hâkim olan ve ölümden sonrası için çalışandır.''[2]**

Bir başka hadislerinde ise **''Allah'ı Rab, İslâm'ı din, Muhammed'i peygamber olarak gönülden benimseyen kimse imanın tadını almış olur.''[3]** buyurur. Bu hadisler bize, gerçek akıllılığın ve imanın tadının, nefsi hesaba çekip ahirete hazırlanmakla ve Allah'ı gönülden benimsemekle mümkün olduğunu öğretmektedir.

Kıymetli Müminler!

Tefekkür bizi ahiret düşüncesine de götürür. Mahşerde toplanacağımızı bilmek, bugünkü dünyamızı anlamlı kılar. Eğer bir insan, **''Ben bir gün o büyük divana çıkarılacağım''** inancını kalbinin merkezine koyarsa; konuşurken sözünü tartar, kazanırken helalini arar, kul hakkına girmekten sakınır. Yaptığı her işin bir gün hesabının sorulacağını bilen kimse haksızlık yapmaz, kimsenin kalbini kırmaz, emanete ihanet etmez. Zorluk karşısında sabreder, nimet karşısında şükreder. Çünkü bilir ki dünya geçicidir, asıl yurt ahirettir. Dünyada yaptığımız iyilikler de kötülükler de karşımıza çıkacaktır. Bu bilinç bizi yanlıştan korur, doğruya yönlendirir.

Muhterem Cemaat!

Hutbemizi bitirirken Rabbimizin şu uyarısını kalbimize yazalım: **''O gün ne mal fayda verir ne de evlat! Ancak Allah'a selim bir kalp ile gelenler müstesna.''[4]** Bugün peşinden koştuğumuz makam, mal ve mülk o gün bizimle gelmeyecek. Geriye yalnızca temiz bir kalp ve ona yakışan güzel ameller kalacaktır. İşte tefekkür, kalbi bu temizliğe hazırlayan en güzel yoldur. Her gün biraz durup düşünelim: **Kalbimizi kin, kibir ve gösterişten arındırabildik mi?**
Aklımızı Allah'ın bize verdiği emanete yakışır şekilde kullanabildik mi?
Fırsat elimizdeyken kalplerimizi iyilikle, merhametle ve ihlasla tazeleyelim. Ne mutlu, Rabbinin huzuruna selim bir kalple varanlara!

[1] Ra'd, 13/19.
[2] Tirmizi, Sıfatü'l-Kıyâme, 25.
[3] Müslim, İman, 56.
[4] Şuarâ, 26/88-89.